

SMUČINA

ELAN

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE ELAN TOVARNA ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM
LETNIK XXVIII MESEC JANUAR-FEBRUAR — 1988 ŠT. 1

STO TA IN STOPRVA ZMAGA

NA
ELANOVIH
SMUČEH
V ALPSKIH
DISCIPLINAH

MATEJA SVET

**V
KRANJSKI GORI ZA
MARIBORSKO
ZLATO LISICO
— SVETOVNI POKAL**

**SOBOTA, 30. I./88
V VELESŁALOMU
NEDELJA, 31. I./88
V SLALOMU**

S kamero na »Zlati lisici«

Foto:
Ljubo Stojanović
Sportske novosti

Elan v Kranjski gori

Sto prvi zmagi nasproti na Elanovih smučeh

Ali bo uspelo?

Mateja v pričakovanju zmage

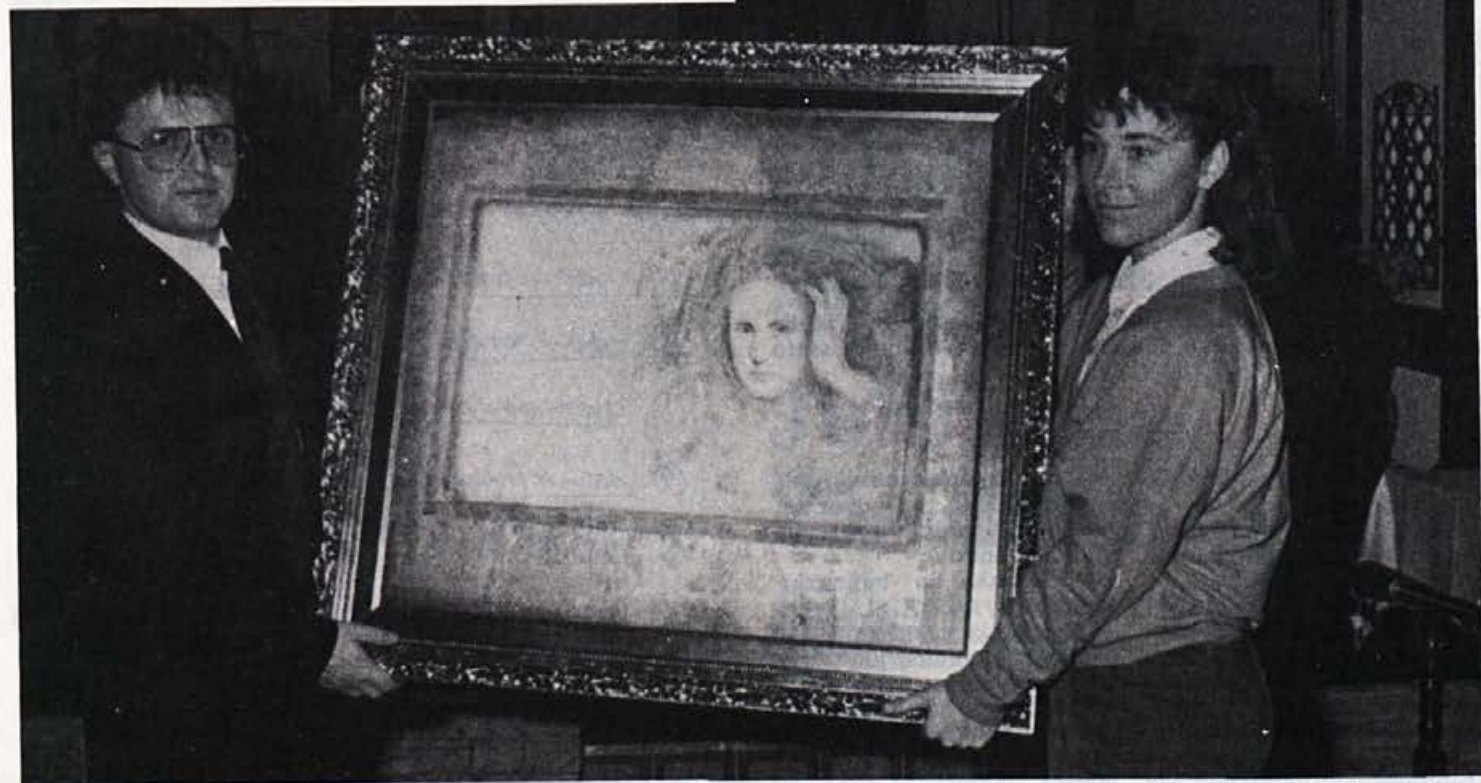

Da, uspelo je celo dvakrat

Mateja: končno je uspelo

Mateja Svet zmagovalka na »Zlati lisici«

Predsednik poslovnega odbora Elana Uroš Aljančič je Mateji Svet ob njeni prvi veleslalomski in Elanovi stoti zmagi podaril umetniško sliko znanega sarajevskega slikarja Mersada Berberja

Elanovo zastopstvo v Kranjski Gori. Z leve: Boštjan Gaser — vodja tekmovalne službe, Silvo Poljanšek, dir. marketinga in predsednik poslovnega odbora, tov. Uroš Aljančič

Vodja Elanove tekmovalne službe Boštjan Gaser (levo) in direktor marketinga Silvo Poljanšek slavita Elanovo stoto zmago

K stoti zmagi so nam čestitali

— Mirko Hartner »Emona DO« Berlin
— Marjan Pintar, Beogradska banka temeljna banka Ljubljana
— S. Pleminitaš, Beogradska banka temeljna banka Ljubljana
— Tone Valas, Emona Ljubljana
— Dr. Janko Strel, dekan fakultete za telesno kulturo, Ljubljana
— SOZD »Hmezad« DO Agrina — Žalec

— Gasilsko društvo Bukošek
— Karel Lipič, rep. odbor delavcev gozdarstva in lesarstva Slovenije
— Planinke in balinarke Vrhnike
— Gorenjski tisk, Kranj
— Sekcija smučarjev združenja novinarjev Srbije
— Mnogo je bilo tudi osebnih čestitk, ki so jih prejeli posamezni člani našega kolektiva
Vsem se iskreno zahvaljujemo!

1. 1. 1988

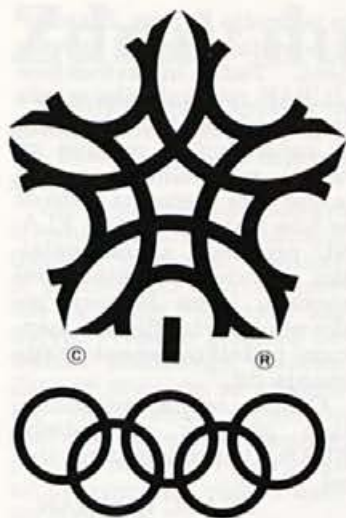
Pula, 1. 1. 1988, 15^h

ELAN !!! ČESTITAM

S RCE MI JE RAZIGRANO I MNOGO SAM
UZBUDEK POBJEDOM NATEJE SVET U
KRANJSKOJ GORI ZA SVETSKI KUP I
VAŠOM - ELANOVOM 100-TEM POBJEDOM
U JEDNOJ OD ELANOVIH SLIJEDEĆIH
SERIJA SKIJA, PREDLAŽEM OZHAKI:

(1)	100 - SVET	ILI	SVET - 100
(2)	100 - WORLD	ILI	WORLD 100
(3)	SVET - 100 - WORLD	ILI	WORLD - 100 - SVET
(4)	100 - M (NATEJA)	ILI	M - 100 (NATEJA)
(5)	100 - W (SVET)	ILI	W - 100 (WORLD)
(6)	M S - 100 (NATEJA NET)	ILI	100 - M S (NATEJA SVET)

LIŠITEŠ IMA SKIJAHA, U GORENJSKU (BOHINJ)
DOLAZIM 100-TEM GODINA,
S POŠTOVANJEM
P. BUDIŠIĆ
52000 PULA

Elan na olimpiadi

v Calgary-ju

dodatnimi akcijami ob medaljah, ki jih bodo naši tekmovalci morda osvojili, pa širši krog ljudi informirati o naši firmi.

V ta namen smo pripravili naslednji informacijsko-propagandni material:

— press mape, v katerih so splošni podatki o firmi (groba organizacijska shema, zgodovinski razvoj firme, seznam vseh tekmovalcev na naših smučeh, prisotnih na OI, podrobnejša predstavitev zmagovalcev svetovnega pokala in dobitnikov olimpijskih medalj, kot tudi podatki o ostalih tekmovalcih, propagandni material, avtogram kartice);

— načrt mesta z označitvijo centra, povabilo za udeležbo na Elanovem dnevu in stalna propustnica za center.

V centru na več mestih predstavljamo kolekcijo smučí, tako da je vidna širše-

mu krogu ljudi, ter tekstilni in dodatni program naše veleprodaje. Prostor je opremljen z Elanovimi posterji in dekorativnimi zastavicami.

V prostoru, kjer se Planica predstavlja kot kandidat za prireditelja svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju, je prikazan razvoj skakalnih in tekaških smučí. V prostoru, kjer bo tudi restavracija, pa razvoj alpskih smučí.

V centru je restavracija, v kateri je obiskovalcem brezplačno na voljo topla in hladna prehrana in pijača.

V vsebinskem delu nastopa firma Elan predvidevamo več tiskovnih konferenc in sicer ob vsaki osvojitvi medalje na naših smučeh, neposredno po proglasitvi rezultatov, saj je center v neposredni bližini dvorane, kjer bodo proglasitve potekale.

V času OI bomo v YU centru organizirali Elanov dan, na katerega bomo povabili novinarje, tekmovalce, spremljevalce in poslovne partnerje.

Program za Elanov dan je sledeč:

1. Cocktail s predstavitevijo firme Elan

2. Tiskovna konferenca s tekmovalci, ki bodo v tem času na voljo

3. Avtogram ura s tekmovalci

4. Elanov menu — popestren z domačo glasbo

5. Elanova nagradna igra na temo »Razvrstitev smučarjev v veleslalomu in slalomu za moške«. Za nagrade smo predvideli razstavljene smučí z avtogrami naših tekmovalcev.

V centru so postavljeni dva ali trije televizorji za neposreden prenos tekmovalj.

Poleg tega je pripravljenih nekaj video kaset z reklamnimi in glasbenimi spoti.

V mestu je v trgovini, kjer prodajajo naše smučí, urejena izložba v Elanovem stilu. Prav tako je organizirano brezplačno izposojanje smučí in smučarskih čevljev za testiranje na snegu.

Za tekmovalce in serviserje ter za osebje centra so na voljo posebna vozila, ki so opremljena z ustreznimi napisi.

Za delo serviserjev smo najeli dva kontejnerja, ki služita za pripravo smučí in za počitek tekmovalcev med tekmo. Tekmovališča za alpske in tekaške discipline so oddaljena 200 km od olimpijskega naselja, tako da je tekmovalcem potrebno zagotoviti kar najboljše pogoje za pripravo na tekmo.

V času OI so s strani Elana v Calgary-ju:

— tov.	Aljančič	od
15. II.—21. II.	1988	
— tov.	Gaser	od
10. II.—1. III.	1988	
— tov.	Žerovnikova	od
5. II.—1. III.	1988	
— tov.	Poklukar	od
5. II.—1. III.	1988	

Silvo Poljanšek

Lidovca, Elanova
Mateja!

Mateja Svet

je prva svet!

In vsi ti ste z njo

prišli na vrh — na vrh,
na STO TI vrh SVET-a!!

Lidovca, pa z njo,
hura, hura!

L. L.

Jubilejna 25. »Lesariada«

**SMUČARSKO PRVENSTVO
GOZDARJEV, LESARJEV
IN LOVCEV SLOVENIJE**

Le 13 dni po zaključku zimskih olimpijskih iger v Calgaryju se bodo na Kobli na svoji »olimpiadi« zbrali gozdarji, lesarji in lovci Slovenije.

Organizator letošnje jubilejne lesariade, ki bo torej v soboto, 5. marca na Kobli, je Elan in naša želja je, da jo jubileju, pa tudi našemu ugledu primerno izvedemo. V ta namen je bil že novembra sestavljen organizacijski odbor na čelu z Urošem (Nadaljevanje na 6. strani)

25. lesariada

5.3.88

ELAN

Aljančičem. Organizacijski odbor je imenoval komisije (tehnično, gospodarsko, komisijo za informacije in propagando ter komisijo za promet, varnost in zdravstveno zaščito), ki so poprijele za delo in pripravile vse potrebno, da bi lesariada minila v zadovoljstvo vseh udeležencev, ki jih pričakujemo preko 600 z vseh koncev Slovenije.

Na Kobli bodo merili moči v veleslalomu in smučarskih tekih. Zaradi pričakovanega velikega števila tekmovalcev, ki bodo porazdeljeni na več starostnih skupin, bomo skupaj s Smučarskim klubom Bohinj, ki je prevzel tehnično izvedbo tekmovanj, pripravili poleg tekaške pro-

ge kar 3 proge za veleslalom. Veleslalom za vse kategorije se bo pričel ob 10. uri, teki za ženske ob 13. uri, moški tek pa ob 14. uri.

Razglasitev rezultatov, podelitev pokalov, medalj in diplom ter zaključek prvenstva bo istega dne zvečer v hotelu Golf na Bledu. Med gosti, ki bodo poleg ansambla »Rž« skrbeli za zabavo, bo tudi ekipa Moped showa.

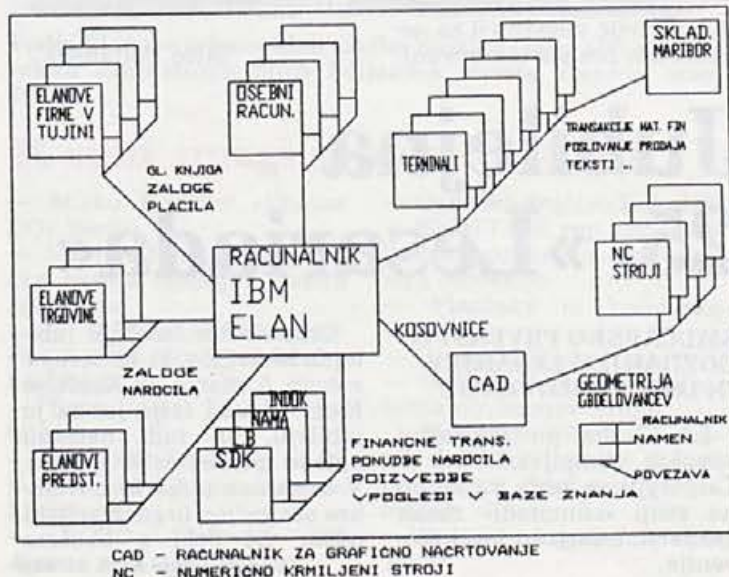
Prireditve, kot je lesariada, razen organizacije tekmovanj in zaključne prireditve ter zbiranja finančnih sredstev za pokritje stroškov, terja še vrsto dodatnih, a nikakor ne nepomembnih dejavnosti, kot so priprava grafične obeležitve prireditve (znak lesariade, ki ga lahko vidite tudi ob tem prispevku in ki se pojavlja na vseh materialih v zvezi z lesariado), izdelava priložnostnega biltena, priponke in priložnostnega darila, ki ga prejmejo vsi udeleženci, priprava računalniških programov za izdelavo štartnih listov ter izračun rezultatov po starostnih kategorijah in skupnih rezultatih, priprava diplom, medalj in pokalov, itd. Za uspešno izvedbo jubilejne lesariade pa si moramo poleg vsega zaželeati še glavni pogoj za njen uspeh — pravo zimsko vreme.

T. J.

Računalniške mreže za potrebe Elana

Samostojni medsebojno nepovezani računalniki ne omogočajo uspešnega razvoja informatike. Medsebojno povezovanje podatkov preko računalniških mrež je dokaj

trd oreh, tako za proizvajalce računalniške opreme, kot za ostale razvijalce informacijskih sistemov. Osnovni problem razvoja in uvajanja računalniških mrež je no-

enotenje standardov medsebojnega povezovanja računalnikov. Poenotenje je treba izvesti na sedmih nivojih: poenotenje el. signalov na liniji, poenotenje prenosa posameznih črk in števil na povezavi, poenotenje naslavljanja sporočil, ... do poenotenje dokumentov (faktur, potrditev naročil, plačil, ...).

Z oblikovanjem standardov se ukvarjata dve svetovni instituciji in sicer ANSI (AMERICAN NATIONAL STANDARDS INSTITUTE) za področje Amerike ter ISO (INTERNATIONAL STANDARDS ORGANIZATION)

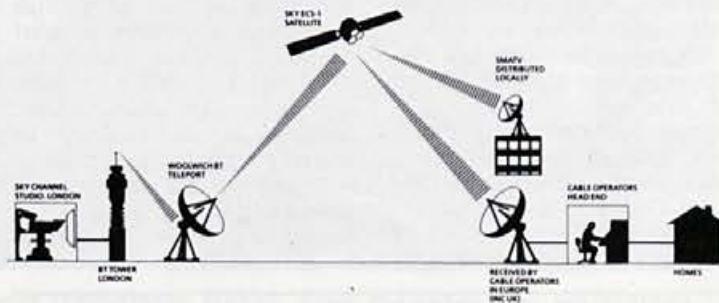
za področje Evrope. Standardi postajajo vse bolj opredeljeni. Tudi infrastruktura (JUPAK računalniška mreža za prenos podatkov) ter ostala računalniška oprema za razvoj računalniške mreže je vse lažje dostopna, zato bi se bilo smiselno tudi v ELANU pripraviti za računalniško povezavo z elanovimi enotami izven Begunj, poslovnimi partnerji, sdk, bankami podatkov tehnološkega znanja itd.

Groba ocena računalniških povezav za potrebe ELANA je prikazana na shemi.

FRANC ROZMAN

Satelitska televizija in Elan

Miran Lakota

Verjetno je pri nas ideja o satelitski televiziji še dokaj nova, zato bom v kratkem poskušal opisati, kako ta medij deluje. V bistvu gre za idejo, da televizijska hiša oddaja signale najprej na satelit, od tam pa se le-ti vpračajo na določena področja na zemeljski obli. Te signale lahko spremljajo le tisti gledalci, ki imajo posebno parabolično anteno in TV dekodir za signale.

V Evropi je bil začetek satelitske televizije v oktobru 1981. leta, saj so takrat v Londonu začeli eksperimentalno oddajati oddaje na omenjeni način. Že v letu 1982 je ta program spremljalo 200.000 ljudi, ko pa je lastnik časopisov Rupert Murdoch v juniju 1983 kupil večino satelitske družbe, se je satelitska televizija še bolj razširila. Leta 1984 so jo poimenovali v SKY CHANNEL (signali potujejo v nebo in nazaj).

V letu 1987 je imel SKY CHANNEL registriranih že 10 milijonov družin v Evropi, ki spremljajo program SKY CHANNEL (to pomeni 30-40 milijonov gledalcev). V Jugoslaviji lahko ta program spremljajo eksperimentalno le v nekaterih mestih (Beograd, Maribor, Sarajevo). Spremljanje satelitskih kanalov je mogoče sicer tudi v lastni režiji, vendar je

zaradi cene antene in dekodirja teh posameznikov pri nas še zelo malo.

V letu 1987 smo v Elanu na lastno iniciativo in na podlagi predlogov naših kupcev začeli razgovore z družbo SKY CHANNEL, da bi se naša firma pojavljala na tej televiziji, ki pokriva celotno Evropo. Ker smo bili pač prva jugoslovanska firma, je bilo na začetku potrebno malo več časa, vendar smo se v novembru 1987 uspeli dogovoriti, da bomo predstavljeni v okviru smučarskih reportaž.

Reportažna skupina SKY CHANNELA je opremljena z Elanovimi smučmi, prav tako se naše smuči kažejo tudi v drugih akcijah. Dogovorili pa smo se tudi, da bodo naredili in posneli intervjuje z našimi smučarji (Svet, Stenmark, Križaj).

Iz vsega materiala, ki ga bodo posneli za SKY, in iz drugih virov bomo na koncu sezone za Elan izdelali videokaseto. Sodelovanje s SKY CHANNEL se je kljub časovni stiski dobro začelo in upamo, da se bo nadaljevalo še v naslednjem letu. Ne nazadnje pa je treba povedati, da 2/3 vseh stroškov nosijo naši zastopniki v tujini, iz česar lahko sklepamo, da jim ta televizija zares veliko pomeni, oziroma da ima močan vpliv na potrošnika.

Zdrav duh v zdravem telesu

Doktrina redne športne in gimnastične vadbe za zdravje, dobro počutje in delovno sposobnost

Vsi, ki delamo na področju telesne kulture kot učitelji, trenerji, zdravniki, novinarji, proizvajalci športne opreme in drugi, moramo kar največ vedeti o gibalnih potrebah sodobnega človeka. Zato je prav, da se zanimamo za telesno vzgojo in športno rekreacijo, posebej pa še za mesto in vlogo gibalne dejavnosti v našem načinu življenja.

Naš končni cilj naj bo, da bomo postali Slovenci narod športnikov — narod zdravih, vedrih, pokončnih in za delo kar najbolj sposobnih mož in žena!

Pogoji življenja in dela za vsakdanji kruh so se od druge polovice 19. stoletja do današnjih dni močno spremenili. Človek, ki se je iz roda v rod preživljal s fizičnim delom, je postal sedeče bitje. Opustil je hojo na večje razdalje, opustil je obdelovanje zemlje z delom svojih rok, rešil se je telesnega naprežanja, ostal pa je pri isti količini hrane, kakor pred sto leti, ko še ni bilo avtomobilov, dvigal, traktorjev, centralne kurjave, pralnih strojev itd.

Danes živimo izumetničeno: preveč sedimo, premalo se gibljemo, premalo hodimo. Ni nam mar zakon narave, po katerem »delo razvija organe, delo ohranja organe, delo upočasni procese staranja.« Kakor da ne bi vedeli za posledice napačnega načina življenja, smo se odločili za lagodnost, za preobilno hrano, vrh tega pa tudi za škodljiva poživila. V specialni bolnici za rehabilitacijo in zdravljenje bolezni srca, pljuč in revmatizma v Opatiji so ugotovili, da je ena tretjina ljudi predebelih, da je vzdržljivost pri 90 % pregledanih bolnikov premajhna in da jih 50 % kadi. Zaradi prevelike telesne teže in prešibkih mišic trupa so prizadeti zlasti tisti delavci in delavke, ki morajo delati sede.

Rešitev je v redni telesni vadbi in spremenjenem načinu življenja

Rešitev je v delu. In če je dela premalo, ali če je preveč enostransko, se je treba odločiti za živahno hojo, za

šport ter za pripravljalne, dopolnilne in izenačevalne gimnastične vaje. Kdor živi brez redne vsakdanje gibalne dejavnosti, postaja vse bolj slaboten, okoren in neodporen. Mišic je vedno manj, maščevja pa vedno več. Tudi umske sposobnosti pešajo, če se človek v stvarih učenja in raznovrstnega umskega naprežanja zanemari. Srce peša, oskrba celic s kisikom se slabša, gibljivost sklepov (tudi hrbtenice in prsnega koša) je z leti vedno manjša.

P. O. Astrand poroča o raziskavi, ko so ugotavljali posledice šesttedenskega življenja brez gibalne dejavnosti: srce je opešalo, mišice so atrofirale, v kosteh je bilo manj kalcija, količina krvi se je znižala, reagiranje se je poslabšalo. Človek brez gibanja nekako ovane in se hitreje stara.

Seveda pa rešitev ni v tem, da se odločite za priložnostne izlete, za poletno kopanje ali na primer za teden smučanja v času zimskih počitnic. Za zdravje in dobro počutje ni odločilno to, kar napravite kdaj pa kdaj, temveč to, kar delate vsak dan. Podobno, kakor pravilno sestavljena in na primerne obroke razdeljena hrana (4 do 6 obrokov na dan!), je potrebna človeku tudi mnogovrstna gibalna dejavnost. Kako pogosto, kako mnogovrstno in kako intenzivno, o tem bomo razmišljali v nadaljevanju.

Šport ni samo igra z žogo, tekanje po gozdnih poteh, smučanje in podobno, šport je tudi (in predvsem!) način življenja. Čim bolj je človek športno prosvetljen in ozaveščen, tem bolj čuti, da mora spreminjati način življenja. Prizadeva si, da bi vse, kar je zdravju škodljivo opustil ali vsaj omejil. O športnikih, ki so se odločili za aerobno vadbo, npr. za polurni tek v naravi dan za dnem je znano, da se začnejo zanimati za vprašanja normalne telesne teže, za izenačevalno gimnastiko na delovnem mestu, za udobno hodilno obutev (kar je zlasti važno za ženske!) in za ohlapno oblačilo, ki dopušča človeku svobodo gibanja. Ker je vzdržljivost v veliki meri odvisna od

oskrbe organizma s kisikom, se tekači lažje odpovedo kajenju, ko zvedo in ko sami čutijo, da ogljikov monoksid v krvi znižuje količino sprejemanja kisika.

Omembe vredna je izkušnja iz Združenih držav Amerike. Ko je K. Cooper pred dvajsetimi leti (1968) začel prepričevati ljudi, da se morajo odločiti za redno vadbo lahkotnega teka za izboljšanje funkcionalne sposobnosti srčnožilnega in dihalnega sistema, je opozarjal predvsem na fiziološki učinek gibalne dejavnosti. V svoji novi knjigi (1983) pa se zavzema za mnogostranske programe redne vadbe in predpisuje razen jogginga in drugih načinov aerobne vadbe tudi gimnastiko (stretching) in vaje za povečanje mišične moči. Njegov cilj ni samo zdravje, temveč duševno-telesno ravnotežje kot osnova za dobro počutje. Prepričljivo piše o psihicnem vplivu športne dejavnosti, o zdravi prehrani in sploh o zdravem načinu življenja.

Število ozaveščenih privržencev zdravega načina življenja se je v ZDA v zadnjih dvajsetih letih podvojilo — zdaj jih vodi že 59 %. Napredek je očiten: povprečna življenjska doba se je podaljšala za 2,7 leta, smrtnih primerov zaradi bolezni srca je 13 % manj, število kadičev je upadlo za 28 %, odsotnost z dela zaradi bolezni se je v podjetjih, kjer uresničujejo priporočila za zdrav način življenja tako znižala, da bolniške blagajne vračajo že vplačane premije.

Dobre izkušnje z rekreacijo imajo tudi v nekaterih drugih državah. »Delavci, ki se pravilno rekreirajo, izostajajo z dela 5 dni manj na leto od delavcev, ki živijo brez rekreacije. To pomeni pridobitev 140 milijonov delovnih dni za sovjetsko industrijo« (Ponomarev). V Nemški demokratični republiki ugotavljajo, da porabijo rekreativci polovico manj zdravil.

Gibanje je najboljša medicina

Ko razmišljamo o redni vadbi, je treba odgovoriti na vprašanje, kako naj človek telovadi in trenira, kaj naj dela, kako intenzivno in koliko krat na teden. Med prvimi uspešnimi zagovorniki jutranje gimnastike velja omeniti danskega higienika J. P. Müllerja, ki je sestavil 18 vaj in jih objavil v knjigi Moj sistem (1904). Njegova vadba je vključevala tudi jutranjo

kopel in frotiranje. Müllerjeva metoda jutranje gimnastike in telesnega utrjevanja je naletela na velik odmev med ljudstvom, prevedli so jo v 24 jezikov!

Zdravstvenim delavcem pa ne gre predvsem za tradicionalno gimnastiko, to je za načrtno obdelavo mišičnih skupin, temveč za srce, ožilje in dihalo. Zato postavljajo na prvo mesto hojo, lahkoten tek, kolesarjenje, plavanje in druge aerobne telesne vaje. »Ura hoje na dan ohranja zdravo srce in ožilje« (sovjetski akademik V. Parin). Zdravniki starejše šole so priporočali sprehajanje, boljši poznavalci gibalnih potreb človeka pa so že bili zahtevnejši glede izbora aktivnosti in glede intenzivnosti. V knjigi O zdravju in boleznih je dr. Anton Breclj že leta 1930 objavil napotke, ki imajo še vedno veljavo: »Napravljaj si drva sam, žagaj, kolji in ceplji jih, da jih boš imel vedno v zalogi. Za vrt ne najemaj nikogar; kar je možnega dela, opravljaj sam! A nog ne pozabi, vsaj dvakrat na teden napravi daljši izprehod, najrajši na kako strmino« (str. 168).

Zahteva po večji intenzivnosti je značilna tudi za sodobne strokovnjake. Znani fiziolog P. O. Astrand (Stockholm) priporoča razen hoje in teka tudi vmesne vložke teka v strmino. Zelo spodbudna je trditev kanadskega športnega zdravnika in gerontologa R. J. Shepharda (univerza Toronto): »Dobre pol ure hitre hoje trikrat ali štirikrat na teden lahko pomladi človeka za deset let.« Seveda ne gre za koledarsko starost, temveč za boljše počutje in boljše gibalno sposobnost.

Ena sama športna panoga, na primer hitra hoja vsak dan je nedvomno neprimeren boljše, kakor živeti brez gibalne dejavnosti, vendar je prav, da se vsakdo ukvarja tudi z gimnastiko. Potrebna je za ogrevanje, za sklepni del aerobne vadbe (raztezanje in sprostitve mišic) ter za vzdrževanje mišičnega tonusa in gibljivosti v sklepih. Okrevanci specialne bolnice v Opatiji imajo vsak dan 10 minut gimnastike, vsak drugi dan pa 20 minut hitre hoje ali teka.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Minimalni program po L. Morehousu

Med priznanimi kreatorji vsakdanje redne vadbe je tudi prof. dr. L. Morehouse, predstojnik laboratorija za proučevanje fizične zmogljivosti človeka na univerzi v Los Angelesu. Podajamo kratko informacijo o njegovem minimalnem programu za začetnike.

Prvič: Vsako jutro opravite nekaj gimnastičnih vaj z namenom, da razgibate vse sklepe, posebej še hrbtenico. Gre za raztezanje mišic in veznega tkiva. To so vaje proti trdoti v sklepih, vaje za ohranjanje normalne gibljivosti rok, nog in hrbtenice.

Drugič: Na nogah bodite vsaj dve uri na dan. To priporočilo je zlasti pomembno za tiste, ki se samo vozijo ter ves dan sedijo tako pri delu, kakor tudi v prostem času (gledanje televizijskih oddaj in podobno).

Tretjič: Vsak dan vzdignite kaj težkega, da boste ohranili mišično napetost (tonus). Predmet, ki ste ga vzdignili z rokami do višine prsi, držite najmanj 5 sekund.

Četrto: Med hojo pospešite korak in hodite najmanj 3 minute kar najhitreje. Hitra hoja, pri kateri se poviša frekvenca srčnega utripanja na približno 120 na minuto, je potrebna za krepitev srca.

Petič: Potrošite vsak dan z gibanjem najmanj 300 kalorij. To priporočilo je na prvi pogled zahtevno, saj bi morali eno uro igrati namizni tenis ali na primer plavati četrto ure. Dejansko pa ne gre za eno samo gibalno dejavnost, marveč za vsoto celokupne fizične aktivnosti v teku dneva. Gospodinja zadosti tej zahtevi že s tem, da opravi potrebne nakupe za družino in pospravi trisobno stanovanje.

Cooperjevo priporočilo: 20 do 25 km teka na teden

V stvareh rekreacije in znanja o zdravem načinu življenja Slovenci precej zaostajamo za Američani. Ko smo pri nas z rekreacijo šele začeli (1960), so imeli v ZDA že 42. vsedržavni kongres za vprašanje aktivnega počitka na planem, vzgoje strokovnih kadrov in rezervacije zelenih površin za potrebe

ljudskega športa. Američani dajo veliko na vzdrževanje idelne telesne teže (z leti naj bo človek lažji, ne pa težji!), na pravilno prehrano, redno telesno vadbo in še posebej na opuščanje kajenja. Med ameriškimi zdravniki ni več kadilcev — kajenje ocenjujejo kot neprimerno vedenje.

K. Cooper, čigar strokovna dela uživajo sloves uspešnic, vse bolj povezuje gibalno dejavnost s preventivno medicino. Nekaj njegovih ugotovitev in napotkov: Preveč sedite! Hodite samo še od parkirnega prostora do delavnice, od pisalne mize do kantine. Konec tedna pretiravate s tenisom ali golfom. Preveč športa samo enkrat na teden je škodljivo zlasti za starejše. Trenirajte trikrat na teden, še bolje štirikrat. Teci, vendar ne preveč, prava mera za zdravje je 20 minut. Pijte kar najmanj alkoholnih pijač (če že ne morete brez), kajenju pa se popolnoma odpovedite. Jejite manjše porcije, jejte počasi, popijte na dan 6 do 8 čaš vode. Vnaprej si odmerite količino hrane. Varčujte s soljo. Od mladosti naprej pazite na telesno težo. Vzdržujte mišice in preprečujte pretirano rejenost. Človek se najbolje počuti, če je v njegovem telesu najnižja dopustna mera maščevja (pri moškem 15%, pri ženski 18%). Pretirano hujšanje je škodljivo zlasti za ženske.

Optimalna mera za jogging je po novjših raziskavah v Cooperjevem aerobnem centru 20 do 25 km na teden, kar pomeni približno 3 km na dan ali po 5 km petkrat na teden. Več teka je nevarno za obrabo sklepne hrustančevine. V svoji zadnji knjigi (The aerobics program for total well-being) objavlja Cooper tudi svoje smernice za redno vadbo.

Začeti je treba z ogrevanjem, z gimnastičnimi vajami za raztezanje hrbtnih in nožnih mišic. Težke vaje, npr. sklece, zgibe ali dviganje uteži so za ogrevanje neprimerne. V petih minutah uvodnega ogrevanja je treba pospešiti frekvenco pulza. Če ni časa za ogrevanje, je treba teči prvih 500 do 600 m v počasnem tempu.

Drugi del vadbene enote imenuje Cooper »Aerobna faza«. Rekreativec se lahko

odloči za tek, kolesarjenje, plavanje ali tek na smučeh. Gibanje mora biti dovolj intenzivno, traja naj minimalno 20 minut. Preteči je treba najmanj 3 km (preplavati 800 m, prekolesariti 8 km). Naprezanje naj ne bo vselej enako, zlasti ne vselej maksimalno, temveč spreminja joče.

Aerobni fazi sledi sprostitve v obliki lahkotne hoje. Hitro utripanje srca se naj polagoma umiri. Proces umirjenja traja 5 minut.

Razen aerobne vadbe priporoča dr. Cooper tudi 10 minut vaj za mišično moč po trikrat na teden. Krepiti je treba vse mišične skupine, zlasti trebušne in hrbtne mišice (mišični stezniki!) ter mišice nog in prsnega koša. Gre za vzdrževanje mišične moči, prav tako pa tudi za gibljivost sklepov. Vaje za moč so potrebne zlasti starejšim, ker krepijo tudi okostje (mineralizacija) in preprečujejo nastajanje osteoporoze (krhkosti zaradi izgubljanja kalcija).

Iz dosedanjih izvajanj je razvidno, da si lahko z redno športno rekreacijo izboljšamo funkcije notranjih organov, lahko pa vplivamo tudi na povečanje ali vzdrževanje mišične moči in na gibljivost sklepov. Preostane nam še vprašanje spretnosti, okretnosti, natančnosti in drugih komponent kar najbolj smotrno vsklajevanja gibanja.

Ko mislimo na hitro zaznavanje in na hitro najdenje ali reagiranje (šofiranje, slalom itd.), moramo ugotoviti, da ne gre brez športnih iger, posebno ne brez iger z žogo. Vsaj eno igro moramo kolikor toliko dobro obvladati (npr. odbojko, tenis, košarko, nogomet ali namizni tenis), da si nabiramo gibalne izkušnje za različne težje ali celo tvegane situacije.

Igranje pa ni pomembno samo za gibalno izurjenost, pomembne vrednote so tudi zdravo razvedrilo, sprostitve in kreativno reševanje spreminjajočih se nalog. Zdi se mi, da se premalo zavedamo pomena igranja in igrivega odnosa do športa za ustvarjalnost. »Igra pomeni za človeka sprožilno vzmet za ustvarjalno delo« (Anton Trstenjak).

Pravilno ravna človek, ki lahko trdi o sebi: »Hodim in tečem (kolesarim, plavam, tečem na smučeh) za zdravje in vzdržljivost — telovadim za kultiviranje gibalnega aparata — odbojko pa igram za razvedrilo, za telesno spretnost in duševno igrivost.«

Drago Ulaga

Pomlajeno vodstvo »TVD Partizan« Begunje

Občni zbor »TVD Partizan« v Poljanah

Sredi decembra lanskega leta so člani TVD PARTIZAN Begunje na občnem zboru v Poljčah (glej sliko) izvolili tudi novo — pomlajeno vodstvo te športne organizacije.

Upravni odbor:

- 1. HROVAT Branko — predsednik
- 2. JUREJEVIČ Benjamin — namestnik predsednika
- 3. RESMAN Andreja — tajnik

- 4. PERKO Marjanca — blagajnik
- 5. CVENKELJ Franc — gospodar
- 6. LEGAT Niko ml. — član
- 7. ŠINKOVEC Toni — član
- 8. KEMPERLE Angelca — član
- 9. RESMAN Alenka — član

Nadzorni odbor:

- 1. KOŠIR Majda — predsednik
- 2. KRALJ Janez — član
- 3. SEDOVNIK Dušan — član

Prošnja za letovanje v letu 1988

(IZPOLNITE ČITLJIVO S TISKANIMI ČRKAMI)

1. Priimek in ime datum rojstva
2. Zaposlen v delovni enoti, SM
3. V Elanu zaposlen od leta dalje.
4. Po odločbi sem upravičen do dni dopusta.
5. Kolektivni dopust: a) nimam
(ustrezno obkroži) b) imam od 17. 7. do 7. 8. 1988
6. Zakonec zaposlen v
a) nima kolektivnega dopusta
b) ima kolektivni dopust od do
(Ustrezno obkroži in vpiši datum)
7. Prijavljam se za letovanje: 1. Kraj ali
2. Kraj
(Obvezno navedite dva kraja in dva termina)
1. Termin od do ali
2. Termin od do
8. V času kolektivnega dopusta sem nazadnje letoval v letu
9. Izven kolektivnega dopusta sem nazadnje letoval v letu
10. Z menoj bodo letovali:
a) Zakonec Datum rojstva
b) Otroci brez lastnega dohodka Datum rojstva
..... Datum rojstva
..... Datum rojstva
c) Ostali Datum rojstva
..... Datum rojstva
..... Datum rojstva
..... Datum rojstva

V kolikor v rubriki »ostali« prijavljate osebe, ki imajo z Elanom kakršnokoli zvezo — upokojenci, štipendisti, delavci Elana — to vidno označite.

11. Z izpolnitvijo te prijavnice in lastnoročnim podpisom se obvezujem, da krijem morebitne stroške, ki bi nastali zaradi neizkoriščenega termina po moji krivdi. Tako nastale stroške se mi lahko odtegne od mojega osebnega dohodka.
12. Soglašam, da se mi strošek nočnin obračuna ob izplačilu mojega OD.

Opozorilo: Prošenj, ki ne bodo v celoti izpolnjene, komisija za družbeni standard ne bo obravnavala.

Datum:

Podpis:

RAZPIS LETOVANJA V LETU 1988

Po sklepu komisije za družbeni standard z dne 04. 02. 1988 objavljamo razpis zbiranja prijav za letovanje v Elanovih počitniških enotah.

I. Pravica do uporabe Elanovih počitniških enot

Pravico do uporabe Elanovih počitniških enot imajo delavci, ki so v DO Elan sklenili delovno razmerje za določen ali nedoločen čas, Elanovi upokojeanci, Elanovi štipendisti, delavci Elana iz Brnice in druge osebe, ki jim letovanje na podlagi pisne prošnje odobri komisija za družbeni standard. Zunanje osebe, ki z Elanom nimajo neposredne zveze, lahko letujejo na priporočilo in z garancijo strokovne službe ali delavcev Elana, vendar zanje velja poseben cenik.

II. Prednost pri letovanju

Kriterije za prednost pri letovanju, predvsem v času kolektivnega dopusta, bo določila komisija za družbeni standard, ko bo znano število prijav. Kriteriji v bistvu ostajajo enaki kot prejšnja leta, tudi letos pa velja načelo, da se v času kolektivnega dopusta ne morejo prijaviti tisti delavci, ki kolektivnega dopusta nimajo. Za primere, ko sta zakonca zaposlena v Elanu velja, da v KD lahko letujeta 2 leti zapored, nato eno leto ne in potem spet 2 leti itd.

III. Izmene za letovanje

Glede na večje število pripomb v zvezi s prekratkimi termini, letos uvajamo daljše termine, to je 8 in 10-dnevne (lani 7 in 8-dnevni). Krajši — 8-dnevni termini veljajo za vse enote v Istri, na Krku, Selcah ter v Atomskih in Čateških topličah. Daljši — 10-dnevni pa za Pakoštane in vse otoke (razen Krka).

8-dnevne izmene

1. izmena od 29. 06. do 07. 07. 1988
2. izmena od 07. 07. do 15. 07. 1988
3. izmena od 15. 07. do 23. 07. 1988 — KD
4. izmena od 23. 07. do 31. 07. 1988 — KD
5. izmena od 31. 07. do 08. 08. 1988 — KD
6. izmena od 08. 08. do 16. 08. 1988
7. izmena od 16. 08. do 24. 08. 1988 in
8. izmena od 24. 08. do 01. 09. 1988

10-dnevne izmene:

1. izmena od 26. 06. do 06. 07. 1988
2. izmena od 06. 07. do 16. 07. 1988
3. izmena od 16. 07. do 26. 07. 1988 — KD
4. izmena od 26. 07. do 05. 08. 1988 — KD
5. izmena od 05. 08. do 15. 08. 1988
6. izmena od 15. 08. do 25. 08. 1988 in
7. izmena od 25. 08. do 04. 09. 1988

izven določenih izmen oziroma s podaljšanjem prve ali zadnje pa bo možno letovati tudi več dni.

IV. Kje in kako bomo letos lahko letovali?

V letošnjem letu imamo na razpolago skupaj 60 počitniških enot s skupno 319 ležišči v 17 različnih krajih in sicer:

Prikolice:

- 2 v Uliki pri Poreču (Naturist Centar Ulika)
- 4 v Vrsarju (Avtokamp Funtana — Valkanela)
- 4 v Stoji pri Puli (Avtokamp Stoja)
- 3 v Krku na otoku Krku (Avtokamp Ježevac)
- 3 v Baški na otoku Krku (Avtokamp Zablače)
- 1 v Baški na otoku Krku (Avtokamp Bunculuka, nudistični kamp)
- 2 v Loparih na Rabu (Avtokamp Rajska plaža)
- 2 na Malem Lošinju (Avtokamp Čikat)
- 2 v Novalji na Pagu (Avtokamp Straško)
- 2 v Pakoštanah pri Zadru (Avtokamp Kozarica)
- 2 v Podčetrtku (Avtokamp Atomske toplice) — v ta kamp bosta prestavljeni prikolici iz Čateških toplič

Vse prikolice imajo po 5 ležišč (razen treh v Ježevcu na Krku 4 ležišča), opremljene pa so tako, da je v njih možno kuhati (osnovna posoda in pribor za kuhanje, štedilnik, hladilnik).

Kontejnerji — bungalovi:

- 6 v Lanterni pri Poreču (Avtokamp Lanternakamp)

Bungalovi imajo po 4 ležišča in so opremljeni tako kot prikolice z osnovno posodo za kuhanje, imajo pa tudi lasten wc s kopalnico.

Apartmaji:

- 5 v Červarju pri Poreču
- 5 v Loparih na Lošinju
- 7 v Martinščici na Cresu in
- 4 v Bohinjski Bistrici

Apartmaji imajo naslednje število ležišč:

- Červar: 1 x 8 ležišč, 2 x 4 ležišča in 2 x 5 ležišč,
- Lopari: 5 x 6 ležišč,
- Martinščica: 3 x 4 ležišča, 2 x 5 ležišč in 2 x 6 ležišč
- Bohinj: 2 x 3 ležišča, 1 x 4 ležišč in 1 x 6 ležišč.

Vsi apartmaji so opremljeni z osnovno posodo za kuhanje in imajo lastni wc s kopalnico.

Počitniške hišice:

- 3 v Selcah — Avtokamp Selce (Združenje Lesarjev Slovenije)
- 3 v Čateških topličah.

Hišice v Selcah imajo po 5 ležišč in so opremljene z jedilnim priborom in posodo za kuhanje kave, hladilnikom in kuhalnikom, vendar pa je kuhanje hrane prepovedano, prehrana pa je obvezna v restavraciji Združenja Lesarjev Slovenije (tu naj se prijavijo samo tisti, ki želijo imeti organizirano prehrano). Hišice imajo tudi lasten wc s kopalnico.

Hišice v Čateških topličah imajo po 6 ležišč in so opremljene z opremo za kuhanje in imajo lasten wc s kopalnico. V hišice je napeljana termalna voda.

V. Cene za uporabo počitniških enot

Cene bodo znane po zaključnem računu in jih bomo objavili takoj, ko jih bo potrdil delavski svet. Bodo pa tako kot lansko leto različne za posamezne vrste objektov.

VI. Navodila in opozorila

Vse uporabnike prosimo, da upoštevajo sledeče:

1. S počitniško enoto ravnajte odgovorno in gospodarno.
2. V času letovanja odgovarjate za ves inventar, opremo in tudi za sam objekt, ki ga uporabljate.
3. Preglejte popis drobnega inventarja in osnovnih sredstev in ugotovite dejansko stanje, odstopanja pa zabeležite v knjigo pripomb.
4. Morebitne okvare in napake poskusite odpraviti sami ali pa preko recepcije poiščite ustreznega strokovnjaka.
5. Ob odhodu počitniško enoto očistite (posebej to velja za hladilnik, ki naj bo po odhodu odprt).
6. Ob odhodu zaprite okna, pogasite luči, izklopite štedilnik in ostale električne naprave.
7. Upoštevajte hišni red kampa oziroma naselja.
8. Ključi počitniških enot so v recepcijah, kjer jih dobite na podlagi napotnic in osebnih dokumentov.
9. V počitniške enote je strogo prepovedano voditi kršnežke živali.
10. Menjava letovalcev je ob 12.00 uri, tako, da prvi dan, ki je napisan na napotnici lahko pridete v počitniško enoto ob 12.00 uri, zadnji dan, ki je napisan na napotnici, pa ste lahko v enoti prav tako do 12.00 ure.
11. Posteljno perilo je treba povsod vzeti s sabo. Priporočamo, da uporabljate takšne posteljne prevleke, da z njimi odeje in vzglavne blazine popolnoma oblečete in jih tako varujete in uporabljate z boljšim občutkom.
12. Za majhne otroke so v vsaki enoti nepremočljiva platna, katera obvezno uporabite in tako zaščitite vzmetnice.
13. Kakršnekoli zamenjave počitniških enot brez vednosti odgovornih v Elanu niso dovoljene, prepovedano pa je tudi počitniške enote oddajati v uporabo drugim osebam.
14. Čistila in krpe naj vsakdo prinese s seboj.

15. Morebitne dodatne stroške, ki bi jih imeli v zvezi s počitniško enoto (plin, popravila), boste dobili povrnjene na podlagi računa, na katerem pa mora biti pečat in podpis.

16. Zadnji dan letovanja se javite v recepciji, kjer se oddajate, oddate ključ in popravne stroške (turistična taksa, prijava, zavarovanje ...).

VII. Prijave

Interesenti za letovanje v naših počitniških enotah morajo izpolniti prošnjo za letovanje, ki je v Smučini (srednji list) in jo najkasneje do 15. 03. 1988 oddati v pisarno Informacije.

Prošnja mora biti izpolnjena v celoti, točno in čitljivo! Posebej opozarjamo, da vpišete dva kraja in dva termina, kar je potrebno zaradi lažjega razporejanja, kadar je za isti kraj ali termin prijavljenih več oseb.

Vsi, ki se bodo uvrstili za letovanje v času KD termina načeloma ne morejo izbirati (izjemoma samo tisti, katerih zakonci imajo KD v istem terminu).

Ker je vsako leto več prijav za zidane objekte in počitniške hišice, mora vsakdo, ki se prijavlja za tak objekt, kot drugo možnost napisati prikolico (razen izjemoma iz zdravstvenih razlogov).

Prošnje, ki ne bodo popolne in tiste, ki ne bodo oddane do 15. 03. 1988 ne bodo upoštevane. Prav tako ne bodo upoštevane tudi prošnje, za katere bomo ugotovili, da vsebujejo neresnične podatke.

Tisti, ki bodo letovali iz zdravstvenih razlogov, naj priložijo tudi priporočilo zdravnika, zaradi česar naj se javijo v naši obratni ambulanti. Delavci, ki bodo uveljavljali priporočilo zdravnika za otroke, ne bodo imeli prednosti pred ostalimi delavci.

Za eno počitniško enoto se lahko prijavi toliko oseb, kolikor je ležišč (dva otroka do starosti 10 let lahko ležita v eni postelji).

Takoj, ko bo komisija za družbeni standard izdelala dokončni raspored, bodo vsi obveščeni kam in kdaj so razporejeni, oziroma iz kakšnih razlogov prijava ni bila upoštevana.

Upokojenci se za letovanje lahko prijavijo od 04-08. 04. 1988 vsak dan od 12.00 do 14.00 ure osebno pri tov. Vidic Zdravku v Elanu.

Po 11. 04. 1988 se bodo lahko prijavili tudi delavci iz Brnce in Elanovi štipendisti, seveda pod pogojem, da bodo še prosti termini.

Interesenti za letovanje v Čateških toplicah in Atomskih toplicah v času prvomajskih praznikov naj za ta čas izpolnijo posebno prijavnico, ki jo dobijo pri tov. Vidic Zdravku.

V kolikor je kdo interesent za letovanje v času prvomajskih praznikov v naših enotah ob morju, naj prav tako izpolni posebno prijavnico, če bo dovolj interesa, bodo še pred prazniki tudi te enote pripravljene za letovanje.

Z. V.

Občni zbor sindikata

Kot že nekaj let zapored, smo tudi za leto 1987 organizirali sindikalni redni letni občni zbor v prostorih kazine Park hotela na Bledu. V Elanu smo že predhodno na konferenci OOZS DO obravnavali naše delo v preteklem mandatnem obdobju in o

vsem tudi poročali v pisni obliki na oglasnih deskah z vseh področij, tako da so bili delavci o vsem seznanjeni, kakor tudi o smernicah za bodoče delo.

Udeležencev občnega zbora namenoma nismo dolgočasili s poročili o preteklem

Veselo razpoloženje na občnem zboru sindikata

Franc Bulovec je uspešno vodil občni zbor na Bledu

in bodočem delu OOZS, pač pa so vse udeležence v kratkem in izčrpnem nagovoru pozdravili: predsednik OOZS, to Franc Bulovec,

predsednik PO DO Elan, tov. Uroš Aljančič ter predsednik DS DO Elan, tov. Vinko Selčan. Po končanih nagovorih se je pričel družabni večer z bogatim srečolovom. Mislim, da je bilo časa za klepet dovolj, saj se je prijetno srečanje ob vedrih zvokih zavleklo pozno v noč. Za marsikoga pa je bil ta večer tudi že veselo pričakovanje Novega leta. Priznati pa moram, da

je bila udeležba slabša kot v preteklih letih, toda zaenkrat nismo imeli druge izbire, da bi prijeten zaključek leta kako drugače organizirali. Verjetno bi bilo prijetneje, če bi vse to lahko organizirali nekje v Elanu, za kar pa žal nimamo ustreznega prostora. Mislim, da prisotnim ni bilo žal, da so se udeležili občnega zbora, ostale delavce naše DO pa pozivam, da se v bodoče v večjem številu udeležujejo takih shodov.

Franc Bulovec

Sodelavka Julka Korošec iz polizdelka je šla v pokoj

Upokojili so se

— MILENA SEDLAREVIČ — iz programa smučarstva
— LJUDMILA JAGODIC — blagajničarka v trgovini Begunje
— ELA VAVPOTIČ — iz programa smučarstva
— SLAVKO KOCJANČIČ

— iz programa vzdrževanja
— JULIJANA KOROŠEC — iz programa smučarstva

Vsem želimo zdravja in še dolgega življenja ter miru v zasluženem pokoju!

Sodelavci

Poročilo samoupravljanju za leto 1987

— SAMOUPRAVA V DELOVNI ORGANIZACIJI

1. Delovne skupine —
delni zbori delavcev
2. Delavski svet DO —
Elan

3. Delavsko nadzorstvo
DO — Elan

4. Disciplinska komisija
DO — Elan

5. Komisije DS — DO
Elan

6. Volitve, referendumi
Obrazložitev:

Ad. 1) Delovne skupine —
delni zbori delavcev so bili
sklicani štiri-krat. Vseh de-
lovnih skupin je 26. Na teh
zborih je sodelovalo ca. 80 %
vseh delavcev. Obravnavale
so poročila o gospodarjenju
in spremembo samoupravnih
aktov, kandidate za volitve
in tekoče zadeve. Nekaj dni
pred tem so bili vedno
pripravljalni sestanki vodij
delovnih skupin ob pomoči
strokovnih služb. Večkrat so
strokovne službe sodelovale
na skupinah, če so to zahte-
vale.

Ad. 2) Delavski svet DO
Elan je imel v letu 1987 kar
17 rednih sej. Udeležba je bi-
la okrog 80 %. Na teh sejah
je bila udeležba vodilnih in
vodstvenih delavcev prešib-
ka. Obravnavali so vso pro-
blematiko gospodarjenja v
DO in tekoče probleme, ki so
v njihovi kompetenci odloča-
nja.

Ad. 3) Delavsko nadzor-
stvo je imelo štiri (4) seje.

Obravnavali so bilance po-
slovanja in porabo sredstev
za reklamo in propagando v
letu 1987.

Ad. 4) Disciplinska komisi-
ja DO Elan je imela v letu
1987 6 sej. Obravnavala je
kršitve delovnih obveznosti:
— neupoštevanje navodil
glede varstva pred ropotom
— neopravičeni izostanki
z dela

— predčasno zapuščanje
delovnega mesta
— neizvrševanje navodil
predpostavljenih
— kraje družbene imovi-
ne
— uživanje alkohola.

Kršitve delovnih obvezno- sti po programih:

SM	37-krat
ŠO	14-krat
PL	22-krat
SKK	1-krat
ODP	1-krat
trženje	4-krat
VZ	5-krat
splošni	1-krat

Disciplinski ukrepi:

— opomini — 46-krat
— javni opomini —
22-krat
— prenehanje delovnega
razmerja pogojno — 7-krat
— prenehanje delovnega
razmerja — 6-krat
— oprostitev zaradi po-
manjkanja dokazov —
4-krat

Ad. 5) Komisije delavske-
ga sveta (9).

Njihovo delo v letu 1987 je
podrobno opisano v »SMUČI-
NI« št. 7, december 1987.

Ad. 6) Volitve, referendu-
mi:

Volitev v letu 1987 ni bilo,
pač pa en referendum,
8. X. 1987 za spremembo
Pravilnika o osebnih dohod-
kih, Statuta DO in Pravilni-
ka o inovacijah.

Referendum je uspel.

— DELEGACIJE ZBORA ZDRUŽENEGA DELA IN SIS SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA

1. Zbor združenega dela —
6 sej
2. Delegacija za vzgojo in
izobraževanje — 3 seje
3. Delegacija za kulturo —
0 sej
4. Delegacija za raziskova-
nje — 2 seji
5. Delegacija za zdravstvo
— 2 seji
6. Delegacija za socialno
skrbstvo — 2 seji
7. Delegacija za otroško
varstvo — 2 seji
8. Delegacija za pokojnin-
sko in invalidsko zavarova-
nje — 2 seji
9. Delegacija za zaposlova-
nje — 3 seje
10. Delegacija za stano-
vanjsko gospodarstvo — 4
seje
11. Delegacija za telesno
kulturo — 2 seji
SLAVKO KNAFELJ

Predsednik DS DO Elan Vinko Selčan

Novo izvoljeni delegati samoupravnih organov 1988—89

I. Delavski svet delovne organizacije:

1. ANTOLIČ FRANČIŠKA
2. AVSENEK JANEZ
3. BREJC JANEZ
4. BRELIH VESNA
5. BUKOVNIK IVAN
6. BURŠIČ IRENA
7. COKAN ROZALIJA
8. DEŽMAN FRANC
9. FERKOLJ EDI
10. GLOBOČNIK MOJCA
11. GRAČNER DRAGO
12. GUMILAR IBOLKA
13. HANČIČ LOVRENC
14. HRIBAR JANEZ
15. ISKRA KAREL
16. JAN IGOR
17. JUSTIN ANTON
18. JUSTIN SIMONA
19. KOCJANČIČ ANDREJ
20. KOSEL ANTON
21. KOZAMERNIK STANE
22. KRALJ MAJDA
23. KURALT EVA
24. LANGUS MIRJAN
25. LEGAT MARJAN
26. MIKIČ LADO
27. NOVAK STJEPAN
28. PAPLER MARTA
29. PETERMAN IVANKA
30. PIRKOVIČ AVGUŠTIN

31. POTOČNIK ZVONE
32. PRAPROTNIK FILIP
33. RAZINGER OLGA
34. SELČAN VINKO
35. SITAR ROK
36. ŠIMIC SILVA
37. ŠLIBAR AVGUST
38. ŠTEFELIN ANTON
39. TERNAR JOŽE
40. ŽUKOVEC BLAŽ
41. ŽVOKELJ MARJAN

II. Disciplinska komisija delovne organizacije:

1. ANTOLIN RUDI
2. DEBELJAK MILAN
3. FERKOLJ JANKO
4. GAŠPERIN FLORJAN
5. GERČAR MIRKO
6. HIRCI MARIJA
7. JAN SILVA
8. KLINAR VALENTIN
9. PETERMAN FRANC
10. POTOČNIK JANEZ
11. RUPAR STANE
12. STRITIHI DAŠA
13. STUNKOVIČ FRANJO
14. ŠINKOVEC JOŽICA
15. ŠMITRAN MARA
16. ŠTULAR JANEZ
17. TERLIKAR SLAVKO

III. Delavsko nadzorstvo delovne organizacije:

1. DOLAR FILIP
2. FINŽGAR BOGDAN
3. KOKALJ RUDI
4. KRIVIC JOŽA
5. PEINKIHER MATEVŽ
6. ŠKOFIC FLORJAN
7. ŠTIBELJ FRANC
8. TAVČAR JANEZ
9. TOMAN SLAVKO
10. VELIKONJA FRANC
11. VIDIC META

— Delavski svet je na konstituantni seji imenoval za predsednika tov. Vinka Selčana, za njegovega namestnika pa tov. Roka Sitarja.

— Za predsednika disciplinske komisije je izvoljen tov. Rudi Antolin, za njegovega namestnika pa tov. Stane Rupar.

— Delavsko nadzorstvo bo vodil predsednik tov. Franc Velikonja, nadomestoval pa ga bo tov. Rudi Kokalj.

Komisije DS — DO Elan

Na 1. seji novoizvoljenega del. sveta DO Elan je le ta imenoval naslednje komisije:

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DO:

ČLANI:

1. AMBROŽIČ CVETKA
2. BEŠTER JOŽE
3. BOHINC JANEZ
4. BREJC JANEZ
5. BULOVEC IVANKA
6. URH JOŽE
7. VELIKONJA FRANC

NAMESTNIKI:

1. PERNUŠ ALOJZIJA
2. KOCIJANČIČ JAKA
3. LAH MARIJA
4. FERKOLJ EDI
5. KOLMAN MARJANA
6. JUREJEVIČ BENJAMIN
7. LEGAT ROZALIJA

STANOVANJSKA KOMISIJA DO:

1. BOŽIČ VILJEM
2. GLOBEVNIK BOŽIDAR
3. HIKEL SONJA
4. KAJDIŽ MILAN
5. KELIH JOŽA
6. KOKALJ BOŽENA
7. KOKALJ RUDI
8. KOSMAČ SLAVKA
9. PAVLENČ MARKO

KOMISIJA ZA OSEBNE DOHODKE:

1. ARH SILVA
2. HAFNER BORIS
3. JANŠA STANISLAV
4. KELIH DUŠAN
5. KRIVIC HELENA
6. OTRIN ZDENKA
7. TONEJC JOŽE

KOMISIJA ZA VARSTVO PRI DELU:

1. ARH FRANC
2. HANČIČ LOVRENC
3. JUSTIN ANTON
4. LANGUS MIRJAN
5. LUZNAR JANEZ
6. POSAVEC VINKO
7. ŠLIBAR AVGUST

VOLILNA KOMISIJA pa je imenovala tudi člane petih (5) volilnih odborov.

KOMISIJA ZA IZUME IN TEHNIČNE IZBOLJŠAVE:

1. KOLMAN BOJAN
2. MAVRIČ ZVONE
3. OPALIČKI MILAN
4. POTOČNIK JOŽE
5. PRAPROTNIK FILIP
6. STARE TONE
7. TRDINA SREČO

KOMISIJA ZA IZOBRAŽEVANJE IN IZPOPOLNJEVANJE:

1. ČEBAVS ALEŠ
2. ČERIN TONE
3. HROVAT MARJETA
4. KOZAMERNIK STANE
5. PRETNAR BRIGITA
6. PRETNAR FRANC
7. RUPAR MARIJA

KOMISIJA ZA DRUŽBENI STANDARD:

1. KAPUS JAKOB
2. KRŽIŠNIK LADO
3. MALI BOŽA
4. PIRIH MARJAN
5. RAZINGER OLGA
6. SMOLČIČ VLADO
7. STOJC VILKO

KOMISIJA ZA IZBOR IN PREVZEM OSNOVNIH SREDSTEV:

1. FINŽGAR PRIMOŽ
2. MERTELJ MARJAN
3. PETRIČEK PETER
4. PINTAR ALOJZ
5. RENKO BRANKO
6. HRIBAR FRANČIŠKA
7. VOLČANŠEK TONE — strokovni tajnik
8. ZAJC BOJAN — služba varstva pri delu

STALNA VOLILNA KOMISIJA:

1. BULOVEC FRANC ml.
2. FERKOLJ JASNA
3. KNAVS ALOJZ
4. LAVRIČ MARIJA
5. NAGODE ANA
6. SKUBIC MILAN
7. ŠKOFIC FLORJAN

OPOMBA:

Predsednike in namestnike so na prvih sejah izvolili člani komisij.

Informiranje v preteklem letu

SREDSTVA:

- Oglasne deske
- Smučina
- Tedenski poročevalec
- Interne informacije
- Sindikalni poročevalec
- Proslave — prireditve
- V DO Elan imamo 23 oglasnih desk. Na njih smo vedno objavljali Tedenski poročevalec, Interne informacije, posebne objave, volilne imenike, razpise, plakate in drugo.

— Izdali smo 7 števk časopisa »SMUČINA« katerega pošiljamo ca. 600 izvodov izven Elana, prejemal pa ga je vsak delavec brezplačno. Skupna naklada je bila 1.200 izvodov vsakič, število strani ene številke je bilo od 18—20 tiskanih strani.

To je ilustriran časopis, tiskan v Gorenjskem tisku z vsebinskimi prispevki in fotografijami in izhaja že 28 let nepretrgoma.

— Bilten »Tedenski poročevalec« (modri) je izhajal v 130 izvodih skoraj redno tedensko — ob petkih. Izšlo je 43 števk. Vseboval je kratke novice za interno upora-

bo, kaj se je zgodilo in kaj se predvideva v obdobju enega tedna. V njem so bila objavljena tudi službena obvestila in podatki o poslovanju.

— Bilten »Interne informacije« (rdeče) so izšle 16-krat — ad hoc, po potrebi, v 130 izvodih, samo za interno uporabo.

Vsebovale so širše informacije o posameznih problemih, vezanih na rok ali na splošno (apeli, tolmačenja, volitve, referendum itd.).

— Bilten »Sindikalni poročevalec« (zeleni) je izšel v žiriji sindikata — z našim sodelovanjem. Izšlo je 12 števk, samo za interno uporabo. Objavljal je organizacijske zadeve DPO (seje, sklepe, akcije, obvestila itd.).

— Ostalo:

— V avgustu je bilo množično zborovanje pred halo plastike (polletni obračun DO)

— oktobra, otvoritev nove hale obrata plastike za izdelavo jadrnic E 43

— novembra zborovanje za »Dan republik«.

SLAVKO KNAPFELJ

Indok služba v letu 1987

Lani je bilo nabavljenih 66 novih knjig, od tega 10 tujih. Prejemali smo tekoče 130 revij, časopisov in biltenov, od tega 45 tujih (8 držav), prejetih je bilo 70 novih prospektov.

Arhiv standardov se je povečal za 35, od tega tujih 17 in patentnih spisov 13 (tujih 13).

Vseh naročil iz INDOK-a je bilo 187 (pisnih).

Izposojeno je bilo 369 kosov strokovne literature (knjig, revij, prospektov), medknjižničnih izposoj pa 10. Izdanih je bilo 5 števk NOVIC in v računalnik vnešenih 704 vpisov strokovne literature.

Tedensko so bila izdana poročila (pregled dela INDOK-a). Tekoče je potekalo zbiranje, objavljanje, registriranje in hranjenje rezultatov za tekmovalo službo in propagando.

Prejeta literatura je bila registrirana, obdelana in posredovana (samoiniciativno ali na zahtevo) uporabnikom v veliki večini. Posredovanih je bilo veliko drugih informacij.

Nadaljevali smo z zbiranjem člankov o Elanu v jugoslovanskih časopisih.

Tone Stare

ELAN

Rekli so:

O organizaciji

Dr. Š. Ivanko:

»Izbira in uporaba določene organizacijske strukture je odvisna tudi od vodstvene filozofije poslovalnih in vodstvenih delavcev. Vodstvo organizacije si izbere organizacijsko strukturo, ki je v skladu z njegovo vodstveno filozofijo. Z vodstveno filozofijo pa razumemo odnos vodij do nalog in do ljudi v organizaciji. Značilno je, da k ljudem usmerjeni vodje raje sprejemajo interakcijske organizacijske strukture, k nalogam usmerjeni vodje pa organizacijske strukture z avtoritativnim odločanjem.«

Iz: dr. Š. Ivanko: Raziskovanje in projektiranje organizacije

Dr. E. Vrščec:

»Tako se ne moremo čuditi, da pri nas včasih še srečamo poslovne sisteme na ravni prosvetljenega absolutizma. Ta pojav, ki niti ni tako redek, bi lahko imenovali tudi 'samoupravljanje v slogu Ludvika XIV' (država to sem jaz!)«.

Iz: Organizacija in kadri 1986 št. 7—8 str. 508

O krizi

J. Tušek:

»Trg tudi silno različno razumemo, nekateri zgolj kot tržnico s solato in krompirjem, drugi pa ga vidijo tudi na trgu kapitala in delovne sile... le napredek, pa četudi podkrepjen z delnicami in borzami, je most, ki naš jugoslovanski otok lahko poveže z razvito celino.«

Iz: GV št. 48 uvodnik: Pogled z otoka na celino

O managementu

Imamo tudi druge znake zastarelosti managementa:

— če generalni direktor vztraja na tem, da z vsem upravlja sam,

— če iznajditelj, ki postane generalni direktor, nadaljuje v delo svojstvu iznajditelja

— če genij za proizvodnjo, ki postane generalni direktor, nadaljuje z delom v proizvodnji kot svojim primarnim interesnim področjem

— če šef prodaje, ki postane generalni direktor, nadaljuje z vodenjem prodaje,

— če vrhunski manager vidi sebe kot amaterja, se ne trudi da bi bil v toku sodobnega managerskega razmišljanja in ne vadi za bodočnost.

Iz: Poslovna politika — november 1987 — str. 59

O inovativnosti in sivi ekonomiji

dr. M. Mulej:

»Začarani krog neinovativnosti na delovnem mestu, katerega osnovni krivec je neprimerna organizacija poslovanja in pa neustrezno nagrajevanje po rezultatih dela:

Nizki osebni dohodki → potreba po dodatnem zaslužku → nezmožnost pridobitve tega zaslužka v organizaciji → popoldansko delo → manjši interes za delo na delovnem mestu → manjša produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost → manjši prihodek in dohodek delovne organizacije → ... itd, itd, itd.

Oblika dela	% populacije
Plačano neformalno delo	18,6
Popoldansko kmetovanje	10,1
Vrtičkarstvo	55,2
Samograditeljstvo	24,3

Če k temu prištejemo še gospodinjstva opravila, nakupe, varstvo otrok, razne hobije in podobno, lahko sklepamo, da večina Slovencev po osemurnem delavniku nima kaj dosti možnosti za razmišljanje o tem, kako biti inovativen v svoji organizaciji združenega dela. Celo več, zdi se nam, da marsikateri tudi na delovnem mestu razmišlja o svojem popoldanskem delu bolj kot o tistem, za katero prejema osebni dohodek.

S posvetovanj: Projekti in razvoj, Lj. nov. 1987

»Dobri rezultati temeljijo na dobrem sojenju, dobro sojenje temelji na izkušnjah, izkušnje pa so rezultat slabega sojenja.«

Iz: Soaring — okt. 98 — str. 3

O kakovosti

Mag. P. Tomšič (24 misli iz knjige K. Isikawa: Kako celovito obvladati kakovost — japonska pot):

1. Obvladovanje kakovosti se začne z izobraževanjem in se konča z njim.

2. Za obvladovanje kakovosti je treba izobraziti vse delavce, od glavnega direktorja do delavca pri montažnem traku.

3. Prvi korak pri obvladovanju kakovosti je spoznanje zahtev potrošnikov, naslednji pa ugotoviti, kaj hoče kupiti.

4. Kakovosti izdelkov ne moremo ugotavljati s tem, ali ustrezajo nacionalnim standardom, marveč le po tem, ali zadovoljujejo potrebe potrošnikov. Potrošniki morda niso zadovoljni z izdelki, ki ustrezajo standardom, poleg tega se njihove zahteve potrošnikov iz leta v leto spreminjajo.

5. Če standardi in predpisi niso bili dopolnjeni v šestih mesecih, je to dokaz, da jih nihče ne uporablja resno.

6. Kakovosti ne moremo obvladovati, če ne upoštevamo cen, stroškov in dobička.

7. Cena izdelka ni določena s stroški, marveč z resnično vrednostjo kakovosti.

8. Razvrstiti napake in hibe v razrede (kritična napaka, velika napaka, majhna napaka) in jim posvetiti ustrezno pozornost.

9. Ljudje, ki se jim zdi, da je vse v redu in da sploh ni nobenih težav, so ljudje, ki so zadovoljni s trenutnim stanjem in ne razumejo pomembnih reči.

10. Opazuj kakovost statično.

11. Osnova obvladovanja kakovosti je preprečevanje ponavljanja napak.

12. Zagotavljanje kakovosti se je na Japonskem časovno razvijalo od stopnje kontrole do obvladovanja procesa in nazadnje s povdankom na razvoju novega izdelka.

13. Pridobite informacije o reklamacijah in jih objavite.

14. Udeležba vseh zaposlenih pri obvladovanju kakovosti.

15. Najvišje vodstvo pogosto ne pozna dejanskega stanja v organizaciji, zato se je treba povezati navzdol.

16. Pri celostnem obvladovanju kakovosti je treba upoštevati potrošniško in proizvodno usmerjenost.

17. Skrajno neodgovorno je stališče tistih načrtovalcev, ki se ne potrudijo izvedeti, kako potrošniki uporabljajo njihove izdelke.

18. Kdor ne zna voditi svojih podrejenih je samo pol tako dober, kot bi moral biti. Če je sposoben usmerjati svoje nadrejene, ga lahko štejemo za popolno osebnost.

19. Za izboljšanje kakovosti je treba uvesti krožke majhnih skupin, ki prostovoljno in redno

izvajajo aktivnosti za obvladovanje kakovosti v istem delovnem okolju.

20. Trženje je vhod in izhod za obvladovanje kakovosti.

21. Sektor trženja mora imeti osrednjo vlogo pri celostnem obvladovanju kakovosti.

22. Na splošno se ljudje v sektorjih trženja in servisiranja nagibajo k mnenju, da sodi obvladovanje kakovosti k proizvajalcem in ljudem, ki delajo v proizvodnih sektorjih. Ta podmena je napačna. Dokler kaka oseba prodaja blago, mora biti odgovorna za kakovost.

23. Sektor trženja mora spremljati gibanja in odkrivati sedanje in prihodnje potrebe potrošnikov pred tekmeci.

24. Te potrebe mora vključevati v nove ideje in potem zavzeti sodelovati pri načrtovanju in razvoju novih izdelkov.

Iz: Media marketing št. 78 — oktober 1987 — str. 25

(Mislim, da velja o gornjih mislih razmisliti, analizirati stanje, saj dejansko vsaka točka zahteva svojo novo globino. Naj bo to izziv, upajmo, da bo tudi odziv. OP. Č.M.)

Izbora opravil:
Čučnik Milan

Nove in stare oznake valut

Država	Ime valute	Nova oznaka valute	Stara oznaka valute
Avstrija	šiling	ATS	SCH
Belgija	konvertibilni belgijski frank	BEC	BFR/C
Belgija	finančni blegijski frank	BEL	BFR/F
Danska	danska krona	DKK	DKR
Finska	finska marka	FIM	FMK
Francija	francoski frank	FRF	FF
Nizozemska	holandski gulden	NLG	HFL
Italija	lira	ITL	LIT
Norveška	norveška krona	NOK	NKR
Portugalska	portugalski escudo	PTE	PESC
ZR Nemčija	nemška marka	DEM	DM
Španija	španska pezeta	ESB	PT
Švica	švicarski frank	CHF	SFR
Švedska	švedska krona	SEK	SKR
Velika Brit.	angleški funt	GBP	LSTG
Japonska	jen	JPY	YEN
Kuvajt	kuvajtski dinar	KWD	KV. DIN
Kanada	kanadski dolar	CAD	CAN \$
ZDA	ameriški dolar	USD	USA \$
Avstralija	avstralski dolar	AUD	A \$
	evropska denarna enota	XBA	ECU
Grčija	drahma	GRD	DRS
Irska	irski funt	IEP	IRL
Jugoslavija	jugoslovanski dinar	DIN	DIN

Novoletno potepanje po naših gorah

Kazalo je, da bo letošnja zima bogata s snegom, saj ga je že 29. novembra po hribih nasedlo kot le malokdaj ob tem času. Toda bolj ko se je mesec december bližal koncu, tanjša je bila snežna odeja, vreme pa vedno lepše in prav pomladansko toplo.

Tako je nanoslo, da sem med novoletnimi prazniki lahko uresničil enega od načrtov v tej zimski sezoni. V devetih dneh, ki sem jih imel na voljo, sem hotel preizkusiti svojo vzdržljivost.

Sobota 26. december:

Za svoj preizkusni »podvig« sem si izbral Karavanke, ki so mi najbližje.

Dan po Božiču sem najprej pregledal, kakšne so kaj snežne razmere. Po »Ta ozki« grapi v vzhodni steni Stola sem se povzpел na njegov vrh. Sneg je bil na prisojnih straneh že dodobra predelan od sonca in dovolj trd, medtem ko je bil v senčnih legah precej skorjast.

Sestopil sem nazaj v bivač za Srednjim vrhom, kjer sem prebival.

Nedelja, 27. december:

Ta dan sem izkoristil ugodne snežne razmere na južni strani Vrtače, katere vrh sem dosegel po južnem razu. Proti večeru sem se vrnil v dolino, ker me je čakal še zadnji delovni dan v starem letu.

Torek, 29. december:

Ob prvem svitu že spešim po dolini Završnice. Sončni žarki me spet ujamejo na južnem pobočju Vrtače. Vreme je prelepo, bolj podobno koncu marca kot pa današnjemu koledarskemu datumu, saj je prijetno toplo in brez vetra.

Precej visoke temperature so sneg dodobra predelale. Ponoči pomrzne, podnevi pa ga toplota v vrhnji plasti zmehča. Takšen sneg je odličan za smuko in to nameravam danes tudi izkoristiti. Po daljšem počitku pri skrinjici z vpisno knjigo na vrhu, ko se do sitega naučim sonca in krasnega razgleda vse tja do visokega Grossglocknerja, si nataknem smuči in odvijugam nazaj v dolino.

Sreda, 30. december:

Svitanje predzadnjega dne leta 1987 me za spremembo ujame v dolini Krme. Pri »garažah« se naveličam tvoriti smuči. Odvežem jih z nahrbtnika in si jih pripnem na noge. Tako lahko hitreje napredujem. Pod Draškimi vrhovi vlada спокоjen mir. Pri pastirski koči pridem na sonce in kar naenkrat postane občutno topleje. Hodim s pospešenim tempom brez vmesnih postankov. Posledica vsega tega je, da mi v zadnjih strminah pod Kredarico »mašina« kar pošteno zakuhla. Ker sneg zaradi zgodnje ure, še ni odjužil, si moram smuči oprtati nazaj na nahrbtnik. Težkih nog počasi puščam pod seboj zadnjo strmino. Ob enajstih dopoldne se »sesedem« na klop pred kočo na Kredarici, preznojen in žejen. Kljub vsemu sem lahko zadovoljen s časom vzpona, saj sem od vasi Radovna prišel v dobrih treh urah. Manj pa sem navdušen nad svo-

jim počutjem. Verjetno je bil tempo za današnjo »vročino« le malo prehud.

Tako si namesto vzpona na vrh Triglava, privoščim dolg počitek na prijetno toplem soncu v zavetju triglavskega doma. Vmes si gasim žejo s čajem, ki ga imata meteorologa brata Gartner, kuhanega cel lonec.

Opoldne se počutim že dovolj pri močeh. Poslovim se od prijaznih meteorologov in se odpeljem nazaj v dolino Krme.

Četrtek, 31. december:

Zadnji dan v letu si doma nabiram moči za naporno silvestrsko noč. Okoli sedmih zvečer se poslovim od domačih in odidem v naš »hotel« za Srednjim vrhom na višini 1500 metrov.

Ob pol devetih odprem vhodna vrata. »Silvestrovanje« se bo kmalu začelo. Sledijo še zadnje »mrzlične« priprave, preden bo ura odbila polnoč. Do takrat me čakajo še naporni in obenem lepi trenutki.

Ob pol desetih zapustim toplo zavetje bivača. Na nebu sveti polna luna, tako da mi čelne svetilke sploh ni treba uporabljati. Iz gozda stopim na prostrano snežno pobočje pod vzhodnim ostenjem Stola. Sneg je že močno pomrznjen in moram si natakniti dereze.

Malo pred pol enajsto uro sem pri začetku takimenovane »Enolične« grape. Smučarske palice se preselijo na nahrbtnik, v roke pa vzamem cepin.

Preko ne pretežkega skalnega praga dosegem začetek grape, ki se v zelo enakomernem naklonu potegne vse do vrhnjega grebena. Le na sredini jo prekinja nekaj metrov visok in navpičen skok, ki pa je bil iz doline videti že dovolj zasut s snegom. Ob enajstih sem pod njim. Toda na moje veliko razočaranje tisto, kar sem videl iz doline, ni sneg, ampak le tanka plast ledu, pokrita s snežnim prahom. Morda bi se dalo priti čez s kompletnim orodjem za led. Jaz pa imam s seboj le cepin, z eno roko pa sem »bos«, tako, da si ne upam tvegati.

Jezen, ker sem se pustil tako grdo zapeljati, se neodločno nekaj časa prestopam na mestu. Do polnoči, ko sem nameraval biti na vrhu, je ostalo le še slabo uro. Če se bom moral spustiti nazaj in znova povzpeti po drugi smeri, mi bo za ta načrt zmanjkalo časa.

Odločim se, da bom vseeno poskusil najti kakšen izhod. Na levi strani, kjer je skok še bolj navpičen in visok več kot dvajset metrov, opazim ozek kamin, ki skok preseka prav do vrha. Prečim nekaj metrov v levo do njegovega vznožja. Ker ga luna svetloba ne doseže, si moram pomagati z »umetno« iz čelne svetilke. Nekako se prilagodim čez navpično stopnjo, ki brani dostop v kamin, in že se lahko varno zagostim v ravno prav široko poklino. Iskre se krešejo izpod derez, ko z njimi praskam po gladki skali. Na vrhu moram preplezati še nekaj izpostavljenih metrov in že se najdem na strmeh pobočju osrenjenega snega.

Sneg je pokrit s tanko plastjo ledu. Obsijan z luninim sijajem odbija srebrno svetlobo, mrzle barve, ki daje človeku občutek mraza, čeprav danes v resnici sploh ni posebno hladno. Kontrast leskatojočemu ledu pa dajejo temni, strmi skalni odstavki, ki jih luna ne obsveti.

Ta nenavaden nočni ambient in pa odlični sneg mi dasta novega poleta. Hitro in za nameček še po novi smeri dosežem sedlo med Malim in Velikim Stolom.

Še četrte ure manjka do izteka leta 1987. Hitim proti vrhu, kolikor mi pač noge dajo. Le nekaj minut pred polnočjo stojim na vrhu. Vendar nisem sam. Na vrhu srečam še tri »posebneže«. Dva mlajša fanta z Bleda in že malo starejšega planinca z avstrijske Koroške.

Komaj si dodobra oddahnem, že napoči »svečani« trenutek. Pogledi nam uhajajo predvsem na severno stran, k našim sosedom, kjer lahko opazujemo veličasten ognjemet vseh mogočih barv in oblik. Tudi z vrha Triglava poleti nekaj svetlobnih raket. Tako sem zaverovan v to predstavo, da niti ne opazim, kdaj Korošec privleče iz nahrbtnika steklenico šampanjca in jo odpre. Vsi skupaj nazdravimo. Kmalu zatem se poslovimo in pričnemo sestopati vsak na svojo stran.

Petek, 1. januar 1988:

K počitku sem legel ob dveh zjutraj, ob pol šestih pa sem spet na nogah. Pripravljam se za nov vzpon.

Prvi sončni žarki me ujamejo sredi »vzhodne« grape v Srednji peči. Vzhičen opazujem nenavadno igro oblakov nad Begunjsko, ki jih vzhajajoče sonce obarva kot vsi ognjemeti novoletne noči. Vse skupaj traja le nekaj minut, do trenutka, ko iz za grebenov prileže žareča krogla in mi zaslepi pogled. Nadenem si sončna očala ter se podvizam proti vrhu, od koder sestopim nazaj v dolino.

Zvečer, ko se nekateri že odpravljajo v posteljo, s svojim »zvestim spremljevalcem« nahrbtnikom že spet »lomastiva« po dolini Završnice. Vreme še kar drži in lunina svetloba spet osvetljuje pravilno lepo zimsko pokrajino.

Nocoj imam v načrtu še malo bolj naporen vzpon kot prejšnjo

noč. Najprej se povzpnem po »levi« grapi na Srednjo peč. Z nje sestopim pod vzhodno ostenje Stola. Po »Osrednji« grapi se povzpnem še do sedla in opolnoči spet stojim na vrhu Stola. Tokrat vlada v dolini popoln mir in tudi tukaj na vrhu sem sam, tako da lahko doživim tisti poseben občutek popolne samote zimske noči v gorah.

Sobota, 2. januar:

Po nekaj urah spanca v bivaču se zgodaj zjutraj odpravim nazaj v dolino, toda le za kratek čas.

Doma sta žena in hčerka že pripravljeni in ne dolgo za tem smo vsi skupaj že spet v dolini Završnice, od koder se vzpenjamo nazaj proti bivaču. Tempo tokrat ni prehud, saj ga moram prilagoditi hitrosti svoje hčerke Anje, ki še ni dopolnila šest let. Moram pa priznati, da mi je ta prijetna sprememba glede na mojo utrujenost kar ugajala.

Popoldne si nato v družinskem krogu nabiram moči za naslednji dan.

Nedelja, 3. januar:

Ko zjutraj pogledam skozi okno, ne vidim prav daleč. Siva, gosta megla se v valovih dviga iz doline in vrhovi so odeti v težke oblake.

Sprva mi to kar prija. Imam vsaj izgovor za to, da malo pole narim. Ker pa sem bolj nemiren narave, mi je tega lenarjenja ob devetih dopoldne dovolj. Pripravim dereze in cepin ter odidem v gosto meglo, do vznožja Srednje peči. Po eni izmed grap se povzpnem na vrh in dobesedno priletim nazaj do bivača. Kar ne morem verjeti, da je ura šele triletna na deset. Torej še vedno nisem povsem pri koncu s svojimi močmi. Sicer pa je prav, da jih nekaj prihranim še za nov, drugačen delovni teden, ki se začne naslednji dan.

Zvone Andrejčič

Izvoljeno je novo vodstvo sindikata

Hkrati z volitvami članov delavskega sveta in delavskega nadzorstva smo 13. januarja izvolili tudi 41 članski Izvršni ter 3 članski Nadzorni odbor Osnovne organizacije sindikata DO Elan Begunje.

Člani novoizvoljenega Izvršnega odbora so na svoji konstituantni seji, ki je bila 17. januarja 1988, za predsednika Izvršnega odbora izvolili Bulovec Franca, za njegovega namestnika Trdina Sreča, za sekretarja Jošt Toneta ter za blagajničarko Kelih Natašo.

Za hitro in sprotno reševanje sindikalne problematike je IO OOZS DO Elan izvolil 11 člansko predsedstvo, v katerem so poleg prej naštetih še:

Krek Franci,
Vojko Vojvoda,
Triplat Pavel,
Benedičič Jože,
Mavrič Zvone,
Skočir Romana in
Vidic Zdravko.

Ostali člani IO OOZS DO Elan za mandatno obdobje 1988—1989 pa so še:

Bešter Marija,
Zupan Andrej,

Jalen Andrej,
Trlej Jože,
Hrovat Franc,
Pirih Dušan,
Kajdiž Milan,
Volk Zdenka,
Konič Marjeta,
Peinkhofer Alojz,
Vavpotič Olga,
Gantar Zdenka,
Mravljec Janez,
Kelih Francka,
Mrak Angela,
Mrak Jožica,
Svetina Anton,
Čebavs Marko,
Čančar Mara,
Prskalo Ivan,
Knaps Rajko,
Tancar Anton,
Potočnik Peter,
Švab Matjaž,
Kapus Jaka,
Mohar Srečo,
Ilc Jurica,
Kvasnik Jože,
Košir Majda in
Leš Lado.

Za predsednico Nadzornega odbora Osnovne organizacije sindikata je bila izvoljena Pfajfar Anica, člana Nadzornega odbora pa sta poleg nje še Podlipec Samo in Šolar Tatjana.

T.J.

Občni zbor IGD Elan

V soboto, 6. II. je bil redni letni občni zbor industrijskega gasilskega društva Elan.

Poleg članov društva so se občnega zbora udeležili tudi: predstavnik občinske gasilske zveze Radovljica tov. Niko Legat, ki je zastopal tudi sektor Radovljice in SIS za varstvo pred požarom, predstavniki pobratenih društev IGD BPT Tržič in GD Bukošek, predstavniki iz GD Podgora, Mošnje, Zatreznica, Begunje, IGD Vevča iz Lesc, IGD Vevče in IGD Slovenjale iz Radomelj.

Delovno organizacijo je zastopal član poslovnega odbora tov. Pavel Koder, samoupravne organe pa predsednik delavskega sveta tov. Vinko SELČAN.

Iz poročil funkcionarjev društva je bilo razvidno, da je društvo v preteklem letu delovalo uspešno. Program dela je bil izvršen. Vključili smo se v program predkon-gresnih aktivnosti in tudi na tekmovnem področju dose-

gli odlične rezultate. Na občinskem tekmovanju so bili člani A in članice prve, člani B drugi.

Na Gorenjskem področnem tekmovanju smo dosegli enake uvrstitve, kjer so se člani A in članice uvrstile na republiško tekmovanje. Članice so osvojile drugo mesto, člani pa so bili četrti.

Aktivno smo se vključili v program aktivnosti v mesecu varstva pred požarom. Ob tej priliki smo na območju DO izvedli meddruštveno vajo. Po vaji pa je bila krajša slovesnost, na kateri nam je predstavnik DO tov. Branko Renko izročil v uporabo novo orodno vozilo TAM.

Med letom so bila predavanja za vse člane kolektiva, kakor tudi za vse novospregate delavce. Predavanja so bila s požarno tematiko in delavci so jim z zanimanjem sledili.

Zgovoren dokaz, kako koristna so ta predavanja je, da so gasilci in delavci sami uspeli pogasiti vse začetne požare, ki jih je bilo v pre-

Udeleženci občnega zbora IGD Elan

klem letu deset in da je bila škoda le minimalna.

Požarni preventivni pregledi so vsaka dva meseca. Pri pregledih se ugotavlja, da se pomanjkljivosti večkrat ponavljajo, ali se sproti ne odpravljajo. Tudi analiza požarov dokazuje, da je bil vzrok večjih požarov malomarnost ali neodgovoren odnos do dela, odvrgen cigaretni ogorek itd. Žal krivcev v nobenem primeru nismo uspeli dobiti.

Naša DO se skoraj vsako leto poveča za kak nov objekt. Povečuje se število zaposlenih. Večajo se zaloge vnetljivih tekočin in nevnetljivih snovi. Vse to pa predstavlja veliko požarno nevarnost. V slučaju požara moramo imeti zadostno število izvežbanih gasilcev, ki so usposobljeni za gašenje, odnosno reševanje.

Zato bo prvenstvena naloga novega upravnega odbora društva, da v svoje vrste pridobi čimveč novih članov, in da jih strokovno usposobi. Tudi v tem letu morajo biti predavanja za vse zaposlene. Preventivni vzgoji bo tre-

ba posvetiti posebno pozornost in začetne požare zmanjšati na minimum.

Občni zbor so pozdravili tudi vsi predstavniki gasilskih društev in predstavniki DO. Vsi so poudarjali pomen in vlogo gasilcev v DO in nam zaželeli obilo uspeha pri nadaljnjem delu.

Za naslednje štiriletno obdobje je bil nato izvoljen novi Upravni in Nadzorni odbor društva kakor tudi komisije. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Resmna Andrej, za podpredsednika Hrovat Danilo, za poveljnika Langus Slavko, za podpoveljnika Eržen Franc, za tajnika Zajc Bojan ter za blagajnika Stritih Daša.

Ob koncu je predstavnik občinske gasilske zveze tov. Niko Legat podelil desetim članom značke za dolgoletno službovanje.

Po zaključku občnega zbora pa smo se v obratu družbene prehrane malo podprli in pozabavali ob zvokih glasbe naših gasilcev (ansambel Tacman in harmonikaš Malovrh).

Andrej Resman

Kitajska in mi

Na Kitajskem je v tem obdobju izredno veliko sprememb, o katerih želim obvestiti našo javnost.

Na žalost je pod posebnim »pritiskom« tudi jugoslovansko-kitajsko sodelovanje. V tem trenutku je značilna kitajska odločenost in naša neodločenost, da obvladamo nekatere »socialistične« sindrome v gospodarstvu. Vse kaže, da se zmanjšuje kitajsko razumevanje za stalne jugoslovanske neuspehe.

Za Kitajsko smo zanimivi samo kot »negativna ilustracija« — naša ekonomska kriza je primer storjenih napak v razvoju, ki se jim mora Kitajska izogniti. Vendar bo to Kitajcem zelo težko uspelo in jih bo čez nekaj let kriza zagotovo prizadela (razen, če v reformah ne bodo fanatično radikalni — kar pa v tem trenutku ni preveč verjetno).

Vendar so Kitajci trenutno v precej boljšem položaju, ker so pač velesila — zato smo mi v medsebojnem gospodarskem sodelovanju v podrejenem položaju. Tradicionalno »prijateljstvo« ima

vedno manjši pomen na gospodarskem področju. Vendar smo (kot vedno) začudeni — kako to, da Kitajci niso več potrpežljivi, ko mesece (kmalu bomo lahko govorili o letih) čakajo naše akreditacije — ali pa ne »morejo« razumeti, da zamujamo z dobavami dogovorjenega blaga, ker še nismo uspeli uvoziti potrebnega repromateriala. Kitajci zelo natančno spremljajo naša dogajanja in poznajo vse podrobnosti glede afere Agrokomerc.

Zato je npr. kitajski globalni zaključek naslednji:

Jugoslavija je sedaj v izredno težkem položaju. Zato je najboljša, da z njimi ne podpisujemo nobenih velikih pogodb — ker to predstavlja preveliko tveganje, ki lahko povzroči izgubo časa in denarja.

To pomeni, da smo v težkem položaju, iz katerega nam ne bo nihče pomagal, razen nas samih. Če takoj ne izvedemo radikalnih ukrepov, nas bo Kitajska »črtala« s seznama svojih resnih gospodarskih partnerjev. Mogoče je Slovenija še v nekaj boljšem položaju, ker ji Kitajci »malo« le še zaupajo.

»LESNINAR« št. 12 XII/87

Inovacijska dejavnost

Lani je bilo prijavljenih 20 inovacij, to je toliko kot leta 1986. Od teh inovacij jih je bilo sprejetih 10, odbitih 2, 8 jih je še v postopku. Avtorjev prijavljenih inovacij je bilo 16.

Komisija za inovacije je potrdila za 13 vlog (3 pogodbeno vloge (PO) niso vštete) odškodnine — v višini 1.310.570.— din, čista gospodarska korist pa je znašala 11.254.109.— din. Odškodnine so znašale 11,6 % od prihranka (čiste gospodarske koristi).

Na Žveznem zavodu za patente smo prijavi 1 izum in 2 modela izdelkov. Nadaljevali smo zaščito znaka »COMPREX« v tujini.

Na razpis za nagrade in priznanja Občinske raziskovalne skupnosti smo poslali 1 predlog inovacije, oktobra pa smo sodelovali na občinski razstavi inovativnih dosežkov z dvema predlogoma (DG 500 + E-43). Bili smo prisotni tudi na sejm »INOVA 87« v Zagrebu s smučmi COMPREX.

Komisija je imela sejo povprečno 1-krat mesečno. Od maja naprej smo šli še v druge aktivnosti na inovacijskem področju:

- izdelan plan pospeševanja inovativne dejavnosti
- novi pravilnik je bil sprejet oktobra

- priprava na akcijo »Predlagaj nekaj koristnega«

- objava zapisnika komisije za inovacije

- objava člankov v SMUČINI

- sodelovanje s samoupravnimi organi v zvezi z inovativno dejavnostjo

- popolnejše zbiranje in študij literature o industrijski lastnini in inovativni dejavnosti

- pomoč pri sestavi pogodb za predlagatelje zaščitnih inovacij

- patentne poizvedbe za konkretne slučaje so bile izvedene

TONE STARE

UREDNIŠKI ODBOR: Knafelj Slavko (odgovorni urednik), Šmit Vito, Jan Igor, Mertelj Marjan, Vidic Zdravko, Urbanc Janez, Rupar Marija, Bulovec Franc, Žirovnik Marjana.

Smučina šteje med proizvođa 7. točke I. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije št. 421/7-72); naklada: 1700 izvodov. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj.

Zahvale

Dragi

Franč Valjavec

Ob tvoji smrti se neho-
te spominimo Prešernovega
verz:

»Kaj znanec že zasula je
lopata,
al dneva ne pove nobena
pratka.«

Da, znanec, prijatelj in
sodelavec.

Bil si naš član kolektiva
tovarne športnega orodja
Elan polnih 13 let, ko si se
leta 1974 upokojil. Opravljal
si vestno odgovorno delo ka-
drovika, ki je terjalo od tebe
veliko naporov in sposobno-
sti. Žal ti bolezen ni priza-
našala, čeprav si se ji dolgo
upiral.

Cenili smo te, dragi Fran-
ce.

Tudi po upokojitvi smo se
te večkrat spomnili in tudi
sam si se kdaj oglašil v Elanu,
dokler so ti moči to dopu-
ščale.

Pridružil si se svoji sopro-
gi, tudi naši nekdanji sode-
lavki, ki je že mnogo prej od-
šla od nas.

Odhajaš, toda tvoj lik je
neumrljiv. Z njim ostajaš
med nami, v kroniki Elana
kot eden od mnogih, ki so
razvoju tovarne dali svoj ve-
lik prispevek.

Hvala ti!
Na tvoji zadnji poti prejmi
od nas sodelavcev zadnji po-
zdrav. Počivaj v miru.

S svojci pa iskreno soču-
stvijemo

Elanovci

Draga Jožica Bem

Devetnajst let je minilo od
tvoje upokojitve v Elanu, ka-
mor si prišla leta 1959.

Vestno si opravljala svoje
delo v smučariji in zadnje
čase v obratu vzdrževanja.

Vrste naših starejših upo-
kojencev se z dneva v dan
redčijo. Odhajajo delavci,
borci, v katerih vrstah si bila
tudi ti!

Življenje ti je prinašalo
bremena, pod katerimi si ne-
močna klonila.

DRAGA JOŽICA! Kolektiv
Elana je dolžen predhodni-
kom izkazati zahvalo za vlo-
žen trud in delo, saj je bil to
najtežji čas izgradnje Elana
takšnega, kakršen je danes.

Dotrpela si. Ostala nam
boš v lepem spominu.

Počivaj v miru!
Sodelavci Elana

Ob smrti dragega očeta

ANTONA MULEJA

se iskreno zahvaljujemo so-
delavcem skladišča smuči in
skladišča telovadnega orod-
ja za izrečeno sožalje in de-
nar namesto venca na grob.

Žaluoja sinova
Tone in Janez
z družinama

Ob boleči izgubi dragega
očeta

FRANCIJA ZALOKAR

iz Žirovnice, se vsem, ki so
ga pospremili na njegovi
zadnji poti iskreno zahvalju-
jemo.

Prav lepa hvala vsem so-
delavcem za denarno pomoč.

Žaluoja sin Franjo
z družino

Ob boleči izgubi drage ma-
me

TEREZIJE PLAJ

se zahvaljujem vsem sode-
lavcem vzdrževanja in ko-
vinske delavnice za izrečeno
sožalje in za denarno pomoč
namesto cvetja na grob. Po-
sebna zahvala pa sodelav-
cem skladišča za spremstvo
na njeni zadnji poti.

Žaluoja hčerka
Jožica Stojc

Ob boleči izgubi drage ma-
me

JERICE KAPUS

se iskreno zahvaljujemo za
izrečeno sožalje, darovano
cvetje in denarno pomoč so-
delavcem nadaljne in brusil-
nice.

Žaluoja hčerka
Stanka in sin
Andrej Kapus

Ob boleči izgubi dragega
očeta

DRAGA PANIČA

se vsem zahvaljujem za izre-
čeno sožalje, posebna zahva-
la pa sodelavcem lesnega od-
delka za denarno pomoč na-
mesto venca na grob.

Žaluoja hčerka
Ruža Nastič

Ob težki izgubi dragega
očeta

FRANCA GORIČNIKA

se najlepše zahvaljujemo
vsem sodelavkam in sode-
lavcem lakirnice in nadaljne
za izrečeno sožalje, za po-
darjeni venec in denar.

Žaluoja hčerke
Meta, Slavka in
Majda

Novoletno srečanje upokoјencev Elana

Pred novim letom smo se zopet srečali na tradicionalnem srečanju upokoјenih sodelavcev Elana, ki smo ga pripravili v obratu družbene prehrane.

Od 160 upokoјencev se jih je srečanja udeležilo 110. V letošnjem letu se nam je priključilo 15 novo upokoјenih sodelavcev, vendar se srečanja niso udeležili vsi, zato smo jih kasneje obiskali na domu.

Vse prisotne je pozdravil predsednik OO ZS Elan Franc Bulovec, ki jim je zaželel pristrčno dobrodošlico. Predsednik PO Uroš Aljančič jim je orisal gospodarske uspehe, ki smo jih dosegli v preteklem letu, in predstavil optimistične načrte za prihodnje leto. Vinko Selčan, predsednik delavskega sve-

ta, jim je predstavil vlogo samoupravnih organov v preteklih dveh letih. Za našo pozornost in gostoljubnost se je v imenu vseh upokoјencev zahvalil Jože Osterman, ki je izrazil željo, da bi si vsi skupaj ponovno ogledali delovno organizacijo in hkrati tudi delovna mesta, na katerih so dolga leta delali.

V kulturnem delu srečanja je pevski zbor KUD Begunjsčica iz Begunj zapel nekaj lepih narodnih pesmi. Ves večer pa je za glasbo skrbel Hrovat Jenz.

Vodja obrata družbene prehrane Majda Tonejc je s svojimi sodelavkami pripravila okusno večerjo. Vsi skupaj smo preživeli nekaj prijetnih uric in se razšli v upanju, da se prihodnje leto zopet srečamo.

D. L.

Ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarju

Armin Bittner — ZRN